

2016 m. lapkričio 18 d. *Administrativen sad Sofia-grad* (Bulgarija) pateiktas prašymas priimti
prejudicinį sprendimą byloje *Serin Alheto/Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite*

(Byla C-585/16)

(2017/C 046/17)

Proceso kalba: bulgarų

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas

Administrativen sad Sofia-grad (Bulgarija)

Šalys pagrindinėje byloje

Pareiškėja: Serin Alheto

Atsakovas: *Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite*

Prejudiciniai klausimai

1. Ar Direktyvos 2011/95⁽¹⁾ 12 straipsnio 1 dalies a punktas, siejamas su Direktyvos 2013/32⁽²⁾ 10 straipsnio 2 dalimi ir SESV 78 straipsnio 2 dalies a punktu, turi būti aiškinamas taip, kad:
  - A) tarptautinės apsaugos prašymas, pateiktas iš Palestinos kilusio asmens be pilietybės, Jungtinių Tautų paramos ir darbo Palestinos pabėgėliams agentūros (UNRWA) įregistruoto kaip pabėgėlis ir iki prašymo pateikimo nuolat gyvenusio šios agentūros veiklos teritorijoje (Gazos Ruože), gali būti nagrinėjamas kaip prašymas pagal 1951 m. Ženevos konvencijos dėl pabėgėlių statuso 1 straipsnio A skirsnį, o ne kaip tarptautinės apsaugos prašymas pagal šios konvencijos 1 straipsnio D skirsnio antrą sakinį su sąlyga, kad kompetencija nagrinėti prašymą atsiranda ne dėl užuojautos ar humanitarinių priežasčių, o kitais pagrindais, todėl prašymo nagrinėjimas patenka į Direktyvos 2011/95 taikymo sritį?
  - B) nagrinėjant tokį prašymą galima neatsižvelgti į Direktyvos 2011/95 12 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus, todėl netaikytinas Teisingumo Teismo pateiktas šios nuostatos išaiškinimas?
2. Ar Direktyvos 2011/95 12 straipsnio 1 dalies a punktas, siejamas su šios direktyvos 5 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiama nacionalinės teisės nuostata, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamas Prieglobsčio ir pabėgėlių įstatymo (*Zakon za ubezhishteto i bezhantsite*) 12 straipsnio 1 dalies 4 punktas, kurios atitinkamoje redakcijoje aiškiai nenumatyta apsaugos išlyga dėl Palestinos pabėgėlių ir sąlyga, kad pagalba būtų sustabdyta koku nors pagrindu, ir ar Direktyvos 2011/95 12 straipsnio 1 dalies a punktas yra besąlyginė, pakankamai aiški ir todėl tiesiogiai veikianti nuostata, kuri turi būti taikoma net jei ja aiškiai nesiremia tarptautinės apsaugos prašymą pateikęs asmuo, jeigu šis prašymas turi būti nagrinėjamas pagal 1951 m. Ženevos konvencijos 1 straipsnio D skirsnio antrą sakinį?
3. Ar Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalis, siejama su Direktyvos 2011/95 12 straipsnio 1 dalies a punktu, turi būti aiškinama taip, kad apskundus teismui sprendimą atsisakyti suteikti tarptautinę apsaugą, priimtą remiantis Direktyvos 2013/32 10 straipsnio 2 dalimi, ir atsižvelgiant į pagrindinės bylos aplinkybes, pirmos instancijos teismas gali nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą kaip pateiktą remiantis 1951 m. Ženevos konvencijos 1 straipsnio D skirsnio antru sakiniu ir vertinti jį pagal Direktyvos 2011/95 12 straipsnio 1 dalies a punktą, jeigu tarptautinės apsaugos prašymą pateikė iš Palestinos kilęs asmuo be pilietybės, UNRWA įregistruotas kaip pabėgėlis ir iki prašymo pateikimo nuolat gyvenęs šios agentūros veiklos teritorijoje (Gazos Ruože) ir jeigu sprendime atsisakyti suteikti tarptautinę apsaugą šis prašymas nebuvo nagrinėtas atsižvelgiant į nurodytas nuostatas?

4. Ar Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalis nuostatos dėl teisės į veiksmingą teisių gynimo priemonę kartu su reikalavimu dėl „išsamaus ir *ex nunc* faktinio ir teisinio <...> nagrinėjimo“, aiškinamu atsižvelgiant į šios direktyvos 33, 34 straipsnius ir 35 straipsnio antrą pastraipą ir Direktyvos 2011/95 21 straipsnio 1 dalį, siejamus su ES pagrindinių teisių chartijos 18, 19 ir 47 straipsniais, reiškia, kad teismui nagrinėjant skundą dėl sprendimo atsisakyti suteikti tarptautinę apsaugą, priimto remiantis Direktyvos 2013/32 10 straipsnio 2 dalimi:
- A) pirmos instancijos teismas gali priimti sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo priimtumo ir asmens be pilietybės grąžinimo į šalį, kurioje jis gyveno iki šio prašymo pateikimo, po to, kai įpareigojo sprendimą priėmusią instituciją pateikti būtinus įrodymus ir suteikė suinteresuotajam asmeniui galimybę pareikšti nuomonę dėl prašymo priimtumo, arba
  - B) pirmos instancijos teismas, nustatęs esminį procedūros pažeidimą, turi panaikinti skundžiamą sprendimą ir įpareigoti jį priėmusią instituciją iš naujo išnagrinėti tarptautinės apsaugos prašymą, atsižvelgiant į teismo nurodymus dėl įstatymo aiškinimo ir taikymo, įskaitant Direktyvos 2013/32 34 straipsnyje numatyto pokalbio dėl priimtumo surengimą, ir išnagrinėti klausimą dėl galimybės grąžinti asmenį be pilietybės į šalį, kurioje jis gyveno iki tarptautinės apsaugos prašymo pateikimo?
  - C) pirmos instancijos teismas vertina saugumą šalies, kurioje asmuo buvo žodinio bylos nagrinėjimo pradžios momentu arba sprendimo priėmimo momentu, jeigu iš esmės pasikeitė aplinkybės, lemiančios asmeniui palankaus sprendimo priėmimą?
5. Ar Jungtinių Tautų paramos ir darbo Palestinos pabėgėliams agentūros (UNRWA) teikiama pagalba gali būti laikoma kitokia apsauga, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2013/32 35 straipsnio pirmos pastraipos b punktą, atitinkamoje šalyje, kurioje veikia ši agentūra, su sąlyga, kad ši šalis laikosi 1951 m. Ženevos konvencijoje įtvirtinto negrąžinimo principo agentūros pagalbą gaunančių asmenų atžvilgiu?
6. Ar Direktyvos 2013/32 46 straipsnio 3 dalis, siejama su ES pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinama taip, kad teisė į veiksmingą teisių gynimo priemonę, kiek tai susiję su „tarptautinės apsaugos poreikių nagrinėjimu <...> atitinkamais atvejais <...> pagal Direktyvą 2011/95“, reiškia, jog apskundus teismui sprendimą, kuriuo, išnagrinėjus tarptautinės apsaugos prašymą iš esmės, atsisakyta suteikti tokią apsaugą, pirmos instancijos teismas turi priimti sprendimą:
- A) kuris turės *res judicata* galią ne tik atsisakymo teisėtumo klausimu, bet ir kiek tai susiję su tarptautinės apsaugos poreikiu pagal Direktyvą 2011/95 prašymą dėl šios apsaugos pateikusiam asmeniui, įskaitant atvejus, kai pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę tarptautinė apsauga suteikiama tik administracinės institucijos sprendimu;
  - B) dėl būtinumo suteikti tarptautinę apsaugą tinkamai išnagrinėjus prašymą dėl šios apsaugos, neatsižvelgiant į jį nagrinėjant sprendimo priėmusios administracinės institucijos padarytus procedūros pažeidimus?

⁽¹⁾ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011, p. 9).

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013, p. 60).